

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **V. M. B.**, zast. Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Moravské náměstí 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 12. 2025, č. j. 32 Az 5/2025-47,

t a k t o:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 8. 2025, č. j. OAM-708/ZA-ZA11-HA13-2025. Tímto rozhodnutím shledal žalovaný opakovanou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[2] Stěžovatel podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu dne 29. 6. 2025. V rámci poskytnutí informací podle § 10 odst. 2 zákona o azylu uvedl, že do České republiky přicestoval poprvé v červenci roku 2004 a od té doby zde žije, přičemž ve Vietnamu byl třikrát na měsíční až dvouměsíční návštěvy. V roce 2018 byl v ČR odsouzen za trestný čin spočívající ve výrobě drog k devíti letům odnětí svobody; v březnu roku 2023 byl zhruba po polovině trestu podmíněčně propuštěn a zkušební doba stěžovateli končí v roce 2030. Jako důvod žádosti uvedl, že chce v ČR zůstat se svojí manželkou a nezletilými dětmi. Dodal, že v průběhu čtyř měsíců před podáním opakované žádosti k jeho bydlišti ve Vietnamu přišli policisté a chtěli ověřit, zda je ve Vietnamu nebo v zahraničí, k čemuž jim stěžovateli rodiče sdělili, že stěžovatel žije v ČR.

[3] Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že stěžovatel již dříve o udělení mezinárodní ochrany v ČR žádal, rozhodnutím ze dne 29. 5. 2024, č. j. OAM-603/ZA-ZA11-HA13-R2-2023, mu však nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu a doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a téhož zákona nebylo možno udělit s ohledem na to, že se na území ČR dopustil vážné trestné činnosti spočívající v tom, že se

podílel na výrobě nejméně 1 500 g metamfetaminu (pervitinu) za účelem distribuce neznámé osobě. Jak v první, tak i opakované žádosti stěžovatel jako důvod uváděl, že chce zůstat v ČR žít se svojí rodinou. V tomto ohledu k žádné změně nedošlo. K návštěvám policistů v místě bydliště stěžovatele ve Vietnamu žalovaný uvedl, že z této skutečnosti žádné cílené pronásledování v zemi původu nevyplývá, a není proto není důvodem pro meritorní posouzení jeho opakované žádosti. Stěžovatel tedy neuvedl žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že může být vystaven pronásledování z důvodů podle § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný rovněž shledal, že důvody vylučující udělení doplňkové ochrany pro spáchání vážného zločinu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu i nadále přetrvávají. Trestní odsouzení nebylo zahlazeno a nestalo se předmětem amnestie. Od doby meritorního posouzení předchozí žádosti nedošlo k takové změně okolností, která by mohla vést k odlišnému posouzení důvodů použití vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu.

[4] Stěžovatel brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, ve které mj. namítal, že žalovaný pochybil, pokud se stěžovatelem neprovedl pohovor a nedotázal se jej na jeho obavy týkající se návštěvy jeho bydliště ve Vietnamu policisty, protože nezjistil dostatečně skutkový stav. Stěžovatel se totiž obává, že bude za trestnou činnost spočívající ve výrobě drog trestán i ve Vietnamu, kde by mu hrozil trest smrti.

[5] Podle krajského soudu v žalobě popsané obavy z informací poskytnutých žalovanému nevyplývaly. Žalovanému stěžovatel nesdělil nic, co by mohlo nasvědčovat nebezpečí pronásledování či hrozbě vážné újmy. Rovněž v žalobě svá tvrzení ponechal zcela obecná. Stěžovatel uvedl pouze, že policisté chtěli vědět, kde se stěžovatel nachází. Tato okolnost rozhodně nesvědčí o tom, že by stěžovateli v zemi původu hrozilo pronásledování či vážná újma. Vzhledem k tomu, že se jednalo o opakovanou žádost, žalovaný se stěžovatelem pohovor vést nemusel, v takovém případě plně postačuje, je-li stěžovatel v rámci poskytnutí informací k žádosti dotázán na obvyklou sadu dotazů dle § 10 odst. 2 zákona o azylu. Krajský soud tedy žalobu s odkazem na § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.

[6] V kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek, jakož i rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Trvá na tom, že v jeho případě existují důvodné obavy z opětovného trestního stíhání a odsouzení za trestnou činnost, za kterou již byl odsouzen v ČR. V takovém případě by stěžovateli ve Vietnamu hrozil trest smrti. K návštěvě policistů v jeho bydlišti v zemi původu přitom došlo poté, co bylo rozhodnuto o stěžovatelově první žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný měl prověřit, zda nové skutečnosti nezvyšují pravděpodobnost, že stěžovatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Tak však neučinil a ani se stěžovatele blíže nedotazoval. Takový postup neodpovídá požadavku dostatečného zjištění skutkového stavu. Krajský soud se dostatečně nevypořádal s námitkami stěžovatele týkajícími se nedostatečně zjištěného skutkového stavu a možného rizika trestního postihu stěžovatele, a jeho rozsudek je tedy nepřezkoumatelný.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřipustnost, příp. ji zamítl jako nedůvodnou. V prvé řadě žalovaný zdůraznil, že stěžovatel nepolemizuje s názory krajského soudu, ale brojí pouze proti obsahu

pokračování

rozhodnutí žalovaného, a jeho kasační stížnost je tedy nepřipustná. Dále zdůraznil, že stěžovatel spáchal vážný zločin, pročež je udělení doplňkové ochrany s ohledem na § 15a zákona o azylu vyloučeno.

[8] Nejvyšší správní soud (NSS) nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Vzhledem k tomu, že se v dané věci jedná o kasační stížnost proti rozhodnutí ve věci, ve které rozhodovala specializovaná samosoudkyně, se Nejvyšší správní soud dále ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle daného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[9] Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. Znak tohoto pojmu jsou naplněny v případě „*rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech, v nichž o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce, přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Ve světle takto vymezených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že podaná kasační stížnost předestírá k rozhodnutí otázky nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a posouzení nových skutečností uváděných v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedené otázky ovšem v daném případě podle přesvědčení NSS nezasluhují pozornosti z důvodů ad (1) až (4) kritérií přijatelnosti. Nejedná se o otázky, které by dosud nebyly v judikatuře řešeny, resp. byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak krajský soud posoudil případ stěžovatele zcela v souladu s konstantní judikaturou, od které Nejvyšší správní soud neshledal důvodu se odchýlit, a proto dospěl k následujícímu závěru.

[11] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[12] Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud uvádí, že se otázkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí ve své judikatuře již mnohokrát zabýval. Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů, o které je rozhodnutí opřeno, anebo nesrozumitelností. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů především, pokud je zcela opomenuta některá z námitek účastníka řízení (srov. např. rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74, č. 116/2004 Sb. NSS). Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, z nichž nelze seznat, o jaké věci či jak bylo rozhodováno, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec

právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS).

[13] Uvedená kritéria napadený rozsudek splňuje a je z něj patrné, proč má krajský soud za nedůvodné veškeré žalobní body, tj. i ty týkající se dostatečnosti zjištění skutkového stavu a hrozby trestního stíhání za drogové delikty v zemi původu. To, že stěžovatel nesouhlasí s tím, jak podrobně byly jednotlivé žalobní body vypořádány a jaký byl výsledek posouzení, neznamená, že je rozsudek nepřezkoumatelný.

[14] Stěžovatel je přesvědčen, že jeho žádost o mezinárodní ochranu měla být přijata k meritornímu posouzení, neboť uvedl novou azylově relevantní skutečnost – z policejní návštěvy jeho bydliště v zemi původu dovozoval, že mu hrozí trestní stíhání za trestný čin, za který byl již potrestán v ČR, a trest smrti.

[15] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře konstatoval, že v případě, kdy se v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodne o tom, že doplňkovou ochranu nelze udělit podle § 15a zákona o azylu, už se nezkoumá, zda v důsledku aplikace vylučující klauzule (ne)dojde k porušení zásady *non-refoulement* – viz blíže rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2021, č. j. 8 Azs 192/2020-48, č. 4248/2021 Sb. NSS, či usnesení NSS ze dne 5. 9. 2025, č. j. 8 Azs 118/2025-52, ze dne 27. 8. 2025, č. j. 1 Azs 140/2025-27, nebo ze dne 30. 10. 2024, č. j. 6 Azs 228/2024-22. Podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu aplikovaného v případě stěžovatele „[d]oplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, se dopustil vážného zločinu“.

[16] Jak zdejší soud ve výše označeném rozsudku č. j. 8 Azs 192/2020-48 vysvětlil, dopustili se osoba vážného nepolitického zločinu (resp. jsou-li vážné důvody se tak domnívat), nemá status uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků (č. 208/1993 Sb.) – srov. čl. 1F písm. b) této úmluvy. Taková osoba není ani uprchlíkem podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany [srov. čl. 12 odst. 2 písm. b) této směrnice]. Ačkoliv tato osoba nemůže požívat výhod spojených se statutem uprchlíka, nezůstane zcela bez ochrany, ta jí může být poskytnuta podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (blíže viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, č. 2174/2011 Sb. NSS, bod [22]). Obdobně je třeba posuzovat vyloučení podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu z postavení beneficiáře doplňkové ochrany.

[17] Pokud se pak jedná o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, je na správním orgánu, aby posoudil, zda důvody pro použití vylučující klauzule nadále trvají. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že aplikace vylučující klauzule je i nadále namístě, lze opakovanou žádost posoudit jako nepřipustnou a řízení zastavit. Správní orgán však musí v rozhodnutí řádně odůvodnit závěr o trvajících důvodech pro použití vylučující klauzule (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2020, č. j. 1 Azs 396/2020-37, č. 4144/2021 Sb. NSS, nebo usnesení NSS ze dne 12. 9. 2023, č. j. 4 Azs 125/2022-36, ze dne 30. 3. 2023, č. j. 9 Azs

pokračování

15/2023-36, ze dne 20. 1. 2023, č. j. 2 Azs 246/2022-37, či ze dne 13. 1. 2023, č. j. 1 Azs 239/2022-72).

[18] V posuzované věci stěžovatel netvrdil nic, z čeho by vyplývalo, že mu v zemi původu hrozí pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Z informací poskytnutých v rámci řízení o žádosti nevyplývalo, že mu hrozí v zemi původu vážná újma; teprve v žalobě (a nadto bez jakékoliv konkretizace důvodu svých obav, které dovozoval jen z toho, že se policisté ptali, kde v současné době stěžovatel pobývá) hovořil pouze o hrozbě trestu smrti, tj. hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu, pro kterou přichází v úvahu udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 téhož zákona. Rozhodnutí žalovaného však stojí na tom, že doplňkovou ochranu nelze udělit s ohledem na vylučující klauzuli § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Hrozba vážné újmy tak ke kladnému posouzení stěžovatelovy žádosti vést nemohla, a nebyl tedy důvod, aby ji žalovaný přijal k meritornímu posouzení.

[19] Ačkoliv kasační stížnost v tomto ohledu nic konkrétního neuvádí, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný ve svém rozhodnutí vysvětlil, proč má za to, že důvody pro použití vylučující klauzule nadále trvají. NSS zdůrazňuje, že stěžovatel podal opakovanou žádost zhruba rok po vydání výše uvedeného meritorního rozhodnutí ze dne 29. 5. 2024 o jeho první žádosti, přičemž toto rozhodnutí obstálo i v soudním přezkumu; v podrobnostech k tomu srov. usnesení NSS ze dne 28. 5. 2025, č. j. 2 Azs 49/2025-28. K použití vylučující klauzule došlo s ohledem na stěžovatelovo odsouzení za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy (konkrétně šlo o výrobu pervitinu) podle § 283 odst. 1, 2 písm. a) a odst. 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2025 (trestný čin spáchaný ve velkém rozsahu jako člen organizované skupiny), za což byl stěžovateli uložen trest odnětí svobody v délce 9 let a trest vyhoštění v délce 5 let (od výkonu trestu vyhoštění bylo později upuštěno, neboť by jeho realizace představovala nepřiměřený zásah do stěžovatelova rodinného života); v roce 2023 byl stěžovatel podmíněčně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody se zkušební dobou do roku 2030. Nutno podotknout, že podle obsahu opisu z evidence rejstříku trestů založeného ve správním spise se ani nejedná o první stěžovatelovo odsouzení, byť ta předchozí již byla zahlazena. Žalovaný sice odůvodnil trvání důvodů pro použití vylučující klauzule poměrně stroze, jeho odůvodnění ovšem ob stojí s ohledem na to, že stěžovatel podal opakovanou žádost po relativně krátké době a neuvedl nic (a to ani v žalobě či kasační stížnosti), co by trvání důvodů pro aplikaci § 15a zákona o azylu zpochybňovalo.

[20] S ohledem na použití vylučující klauzule podle § 15a zákona o azylu stěžovatel nepochybil ani tím, že se blíže nedotazoval na hrozící vážnou újmu (která ostatně ze stěžovatelových tvrzení v řízení o jeho žádosti nevyplývala). Z informací poskytnutých stěžovatelem nebylo zřejmé, že by byl pohovor ke zjištění stavu věci nezbytný nebo že by na jeho provedení stěžovatel trval, takže žalovaný nepochybil, pokud jej v souladu s § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu neprovedl (srov. *a contrario* rozsudek NSS ze dne 13. 9. 2017, č. j. 6 Azs 66/2017-49, č. 3655/2017 Sb. NSS).

[21] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že dosavadní judikatura poskytuje dostatečné řešení námitek uplatněných v kasační stížnosti a zároveň kasační stížnost svým významem

podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Z těchto důvodů kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[22] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný sice měl ve věci úspěch, ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 9. dubna 2026

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu